

**Glanz:** क्षविकारं मुखचूर्णमतुश्रियः (कुसुमकेसरेणुम्) RAGH. 9, 34. = रुच्, शोभा Uṇ., Sch. AK. 1, 1, 2, 35. 19. H. 100 (*Strahl*). a.n. 2, 320. MED. v. 7.

— Vgl. कृष्णच्छवि. Wohl von क्षा (vgl. कृति).

**क्षविलाकर** (श्री०) m. N. pr. eines Geschichtsschreibers von Kāmīra RIGA-TAR. 1, 19.

हृष्प, कैषति und °ते verletzen, tödten DHĀTUP. 17, 37.

1. क्षा (क्षा), व्यति P. 7, 3, 71. Vop. 11, 3. (अव) चच्छुस् P. 7, 4, 82, Vārtt. 2, Sch. (ed. Calc.); अच्छात् und अच्छासीत् P. 2, 4, 78. Vop. 8, 87. partic. क्षात् und क्षित् P. 7, 4, 41. Vop. 26, 120. abschnieden, zerschneiden DHĀTUP. 26, 37. चच्छु: BHĀTT. 14, 101. यदेनशक्तिमच्छासीत् 13, 40. क्षात् abgeschnitten AK. 3, 2, 53. H. 1489, Sch. क्षित् dass. AK. H. 1489. क्षात् mager AK. 2, 6, 1, 44. H. 449. — caus. क्षायपति P. 7, 3, 37. Vop. 18, 6. — Vgl. क्षवि.

— अनु aufschneiden (die Haut): अनु व्य श्यामेन् लच्छेताम् AV. 9, 5, 4.

— अव die Haut abziehen, schinden: लच्छेवच्छय चत. Br. 1, 1, 4, 1, 3, 1, 2, 15. अवच्छितो वृ वै पुरुषः 16. 3, 7. वत्सच्छयो सकार्णपुच्छा-वच्छाते KĀTJ. Ca. 22, 1, 20.

— आ dass.: स यत्राभ्यति पत एतछाक्षितमुत्पत्ति चत. Br. 3, 8, 2, 14.

एकधास्य लच्छाध्यतात् AIT. Br. 2, 6. VS. 23, 39. 41.

— प्र kleine Einschnitte in die Haut machen, schrōpfen; überh. wund machen: प्रच्छयिता Suç. 1, 33, 18. 2, 300, 15. प्रच्छक्ते शोपे 247, 19. 1, 40, 6. आदृशं स्वेदितं वूर्णः प्रच्छक्तं प्रतिसारेत् 2, 294, 1.

2. क्षा m. (nom. क्षास्) ein Junges EKĀSHARAK. im CKDR.

1. क्षाग Uṇ. 1, 123. 1) m. Bock AK. 2, 9, 76. 3, 4, 7, 32. TRIK. 2, 9, 24. H. 1273. क्षागा f. (चत. Br.) Ziege, क्षागी AK. 2, 9, 76. TRIK. 2, 9, 26. एष चक्षाः पुरो अशेन नीयते RV. 1, 162, 3. VS. 19, 89. 21, 40. 41. चत. Br. 3, 3, 2, 4. 5, 1, 2, 14. KĀTJ. ČR. 6, 3, 20. 20, 7, 19. M. 3, 269. MBH. 3, 14398. 12, 12820. HIT. IV, 52. 120, 22. VARĀH. Brh. S. 64, 1, 7. fgg. Vgl. क्षा, क्षगल. — 2) der Widder im Thierkreise VARĀH. Brh. 3, 5. — 3) N. pr. eines Wesens im Gefolge von चिवा विष्णु zu H. 210.

2. क्षाग (vom vorherg.) adj. vom Bock —, von der Ziege stammend: मांस JĀG. 1, 257. पयस् Suç. 2, 439, 3, 5. मूत्र 1, 193, 19.

क्षागण m. Feuer von trockenem Kuhmist (क्षागण) TRIK. 4, 1, 69. H. 1101. HĀR. 200.

क्षागमोडिन् (क्षाग + मो०) m. Wolf (Ziegenfresser) RAGAN. im CKDR.

क्षागमय (von क्षाग) adj. bocksartig, ziegenartig: मुख MBH. 3, 14399.

क्षागमित्र (क्षाग + मित्र) m. N. pr. eines Mannes gaṇa काश्यादि zu P. 4, 2, 116. Davon क्षागमित्रिका adj. (f. श्री and इ०) ebend.

क्षागरथ (क्षाग + रथ) m. der Gott des Feuers (einen Bock zum Vehikel habend), Feuer H. 1097. — Vgl. क्षगवाहन.

क्षगल (von क्षगल) 1) adj. vom Bock —, von der Ziege kommend: नीर Suç. 2, 12, 18. — 2) adj. proparox. aus क्षगला gebürtig, herstammend gaṇa लक्षितादि zu P. 4, 3, 93. — 3) m. oxyt. Bock Uṇ. 1, 112. RAGAN. im CKDR. HARIV. 3273. R. 6, 19, 42. PĀNKAT. III, 117. — 4) m. ein best. Fisch, = क्षगलक CKDR. u. dem letzten W. — 5) parox. patron. von क्षगल, wenn ein अत्रेजा gemeint ist, P. 4, 1, 117; vgl. क्षगलि.

क्षगलक (von क्षगल) m. ein best. Fisch: श्वेतं सुपाकं समदीर्घवृत्तं नि:-

श्वल्कर्णं क्षगलकं वदति । गले द्विकाटः किल तस्य पृष्ठे काटः सुपथ्यो रुचिदो बलप्रदः ॥ RAGAN. im CKDR.

क्षगलात्विका f. = क्षगलात्विका RAGAN. im CKDR.

क्षगलात्वी (क्षगल + अत्वी) f. Wolf (Ziegen im Leibe habend) RAGAN. im CKDR. Nach WILS. = क्षगलात्वी 1.

क्षगलि metron. von क्षगला gaṇa वाक्षादि zu P. 4, 1, 96. patron. von क्षगल 117, Sch. zugleich ein अत्रेजा (vgl. क्षगल) PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 38, 4 v. u. N. pr. eines Fürsten (vgl. क्षगल 1, c) HARIV. 3017. 5498.

क्षगलेय 1) Bez. einer Localität gaṇa सत्यादि zu P. 4, 2, 80. — 2) m. pl. Bez. einer Schule (vgl. क्षगलेयिन् Ind. St. 4, 69. 3, 238. sg. N. pr. eines Verfassers eines Gesetzbuches ebend. 1, 233.

क्षगलेयिन् m. pl. die Schüler des क्षगलिन P. 4, 3, 109. 7, 1, 2, Sch. Ind. St. 1, 103. Sūtra derselben ČĀNKH. ČR. 6, 1, 7, Sch.

क्षगवाहन (क्षग + वाहन) m. der Gott des Feuers, Feuer TRIK. 1, 1. 66. — Vgl. क्षगरथ.

क्षगिका (von क्षग) f. Ziege H. 1273.

क्षगेय (von क्षग) m. pl. N. pr. einer Schule Ind. St. 3, 238.

क्षगपायनि patron. von क्षग P. 4, 1, 155, Vārtt.

क्षटा f. Titel eines Commentars zum Mugdhabodha COLEBR. Misc. Ess. II, 46. — Vgl. क्षटा.

क्षत s. u. क्षा.

क्षत्रि (von क्षत्रि) 1) m. Schüler P. 4, 4, 62. Sch. zu 6, 2, 16. AK. 2, 7, 10. 2, 7. H. 994. H. 9. 1. PĀNKAT. 34, 25. RAGA-TAR. 6, 87. Vop. S. 176. Davon nom. abstr. क्षत्रता PĀNKAT. 33, 7. Nach P. 4, 4, 62 = क्षत्रि (nach dem Sch. das Verhüllen der Fehler des Lehrers) शीत्यमस्य; eher von क्षत्रि Sonnenschirm, also der dem Lehrer den Sonnenschirm nachträgt. — 2)

n. eine Art Honig Suç. 4, 183, 1, 10. VĀKASP. zu H. 1214; vgl. क्षत्रका 2.

क्षत्रका n. 1) proparox. nom. abstr. von क्षत्रि 1. gaṇa मनोज्ञादि zu P. 5, 1, 133. — 2) = क्षत्रि 2. VĀKASP. zu H. 1214. क्षत्राकारं तु पठ्ठं स-रथः पीतपिङ्गलाः । ये कुर्वति तदुत्पन्नं मधु च्छत्रत्रमीरितम् ॥ RAGAN. im CKDR.

क्षत्रगणत (क्षत्रि + गणत Beule?) m. ein schlechter Schüler, = पटाघविद् der nur den Anfang der Wörter oder der Verse kennt HĀR. 216.

क्षत्रदशन (क्षत्रि + द०, worauf die Schüler ihr Auge richten) n. frische Butter (s. क्षेत्रगवीन) ČABDAK. im CKDR.

क्षत्रव्येसक (क्षत्रि + व्य०) m. ein Schelm von Schüler gaṇa मपूर्व्यमादि zu P. 2, 1, 72.

क्षत्रिका P. 6, 2, 86. क्षत्रिकाला f. ebend.

क्षत्रिक्य (von क्षत्रिका) n. das Amt des Sonnenschirmträgers gaṇa पुरोहितादि zu P. 5, 1, 128.

क्षट् (von 1. क्षट्) n. (!) Dach ČĀTKU. im CKDR. Eine falsche Form; vgl. P. 6, 4, 96.

क्षदन (wie eben) 1) m. N. eines Strauchs, *Barleria caerulea Roxb.* (नीलाम्बान), RAGAN. im CKDR. — 2) f. इ० Haut H. 630. — 3) n. a) Bedeckung, Decke, Kleidung, Hülle: क्षदनार्थं प्रकीर्णश्च कौटश्च तृणसंकैटः HARIV. 3337. प्रादामर्हं क्षदनं ब्राह्मणेष्यः MBH. 1, 3685. शशी जन्मन्यवप्रवर्शयनक्षदनकरः VARĀH. Brh. S. 104, 8. — AK. 2, 2, 14. H. 1009. त-